

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

(Finding and Results)

การศึกษา เรื่อง ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบนของประเทศไทย โดยทำการศึกษาในพื้นที่เป้าหมาย 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี และลพบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 ราย ซึ่งได้นำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 ดัชนี องค์ประกอบ ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุข

ส่วนที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ส่วนที่ 3 ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ส่วนที่ 4 ระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ดัชนี องค์ประกอบ ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุข

จากการศึกษาดัชนี องค์ประกอบ ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุข จากองค์กร UNESCAP สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล สามารถสรุปดัชนี องค์ประกอบ ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขที่ใช้ในการศึกษา ได้ดังนี้

ดัชนีด้านประชากรและชีวิตครอบครัว เมืองค์ประกอบ คือ ประชากรและชีวิตครอบครัว ประกอบด้วยตัวชี้วัด คือ ครอบครัวมีการช่วยเหลือและปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ สมาชิกเคารพและให้เกียรติกัน ครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกัน การหย่าร้างในครอบครัว การพบปะในครอบครัว

ดัชนีด้านความรู้และการศึกษา เมืองค์ประกอบ คือ การศึกษา การติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วยตัวชี้วัด คือ อ่านออกเขียนได้ การได้รับการศึกษา แหล่งและการติดตามข่าวสารความรู้

ดัชนีด้านชีวิตการทำงาน เมืองค์ประกอบ คือ การมีงานทำ การทำงาน ประกอบด้วยตัวชี้วัด คือ อ่านออกเขียนได้ การได้รับการศึกษา แหล่งข่าวและการติดตามข่าวสารความรู้

ดัชนีด้านรายได้และการกระจายรายได้ มีองค์ประกอบ คือ รายได้ การกระจายรายได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัด การกักขังและมีหนี้สิน การออม

ดัชนีด้านสุขภาพและสุขอนามัย มีองค์ประกอบ คือ สุขภาพ สุขอนามัย ประกอบด้วยตัวชี้วัด มีเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอ มีอาหารและน้ำที่เพียงพอ การปราศจากโรคการ มีหลักประกันสุขภาพ

ดัชนีด้านสภาพแวดล้อม มีองค์ประกอบ คือ สภาพที่อยู่อาศัย สิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วยตัวชี้วัด ประเภท วัสดุ ลักษณะของที่อยู่อาศัย สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต สภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัย

ดัชนีด้านสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน มีองค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมภายในชุมชน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ปัญหาสภาพแวดล้อมภายในชุมชน ปัญหาทางสังคมของชุมชน

ดัชนีด้านการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ มีองค์ประกอบ คือ การมีส่วนร่วมทางการเมือง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ ประกอบด้วยตัวชี้วัด การมีส่วนร่วมในการทำงาน และตรวจสอบภาครัฐ การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นสมาชิกหรือคณะกรรมการในหน่วยงานของรัฐ การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานของรัฐ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับหน่วยงานของรัฐ การได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคจากหน่วยงานของรัฐ

ดัชนีด้านวัฒนธรรมและความเชื่อ มีองค์ประกอบ คือ การปฏิบัติกิจทางศาสนา ความเชื่อ ประกอบด้วยตัวชี้วัด การปฏิบัติกิจทางศาสนามาร่วมกัน ความเชื่อในการทำความดี ความเชื่อในการแก้ปัญหาในชีวิต

ดัชนีด้านปัจจัยภายในจิตใจ มีองค์ประกอบ คือ ความสงบสุขและความพร้อม ความเห็นอกเห็นใจ ประกอบด้วยตัวชี้วัด ความสงบสุขในจิตใจ ความพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้น การประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ความเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีความทุกข์

ดัชนีด้านความสุข มีองค์ประกอบ คือ ความสุขในชีวิต ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ความปลอดภัยในครอบครัวและทรัพย์สิน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ความพึงพอใจกับชีวิตในปัจจุบัน ความสุขกับชีวิตในปัจจุบัน ความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อนบ้าน ความปลอดภัยเมื่ออยู่กับครอบครัว ความมั่นคงความปลอดภัยในทรัพย์สิน รายละเอียดดังตารางที่ 4.1 และ ตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงดัชนีความอยู่ดีมีสุขที่ใช้ในการศึกษาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่
ภาคกลางตอนบน

องค์กร UNESCAP	สภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	สถาบัน ประชากรและ สังคม	สำนักงาน คณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	ดัชนีที่ใช้ใน การศึกษา ความอยู่ดีมีสุข
สภาพครอบครัว และความเป็นอยู่ ระดับการศึกษา	ชีวิตครอบครัว ความรู้และการศึกษา	ประชากรและ ครอบครัว ความรู้	ชีวิตครอบครัว ความรู้	ประชากรและ ชีวิตครอบครัว ความรู้และ การศึกษา
การทำงาน	การมีงานทำอย่าง ทั่วถึง	การทำงาน	ชีวิตการทำงาน	ชีวิตการทำงาน
ไม่มี	การมีรายได้และ ความพอเพียงขอ รายได้	รายได้	รายได้และการกระจาย รายได้	รายได้และการ กระจายรายได้
สุขภาพ	สุขภาพอนามัย	สุขภาพอนามัย	สุขภาพอนามัย	สุขภาพและ สุขภาพอนามัย
สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ	สภาพแวดล้อม	สภาพแวดล้อม	สภาพแวดล้อม	สภาพแวดล้อม
สภาพความ เป็นอยู่ในชุมชน	การมีสาธารณูปโภค	ไม่มี	ไม่มี	สภาพความ เป็นอยู่ในชุมชน
ไม่มี	การบริหารจัดการที่ดี ทั้งภาครัฐและเอกชน	การบริหาร จัดการ ที่ดี	การบริหารจัดการ ที่ดีของภาครัฐ	การบริหาร จัดการที่ดี
วัฒนธรรมและ จิตวิญญาณ ความเชื่อ	ไม่มี	วัฒนธรรม	ไม่มี	วัฒนธรรมและ ความเชื่อ
ไม่มี	ไม่มี	ปัจจัยภายใน (จิตใจ)	ไม่มี	ปัจจัยภายใน จิตใจ
ไม่มี	ไม่มี	ความสุข	ไม่มี	ความสุข

ตารางที่ 4.2 แสดงดัชนี องค์ประกอบ ตัวชี้วัด ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลาง
ตอนบน

ดัชนี	องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
1. ชีวิตครอบครัว	1. ประชากร 2. ชีวิตครอบครัว	1. ครอบครัวมีการช่วยเหลือและ ปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน 2. ครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้ 3. สมาชิกเคารพและให้เกียรติกัน 4. ครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกัน 5. การหย่าร้างในครอบครัว 6. การพบปะในครอบครัว
2. ความรู้และการศึกษา	1. การศึกษา 2. การติดต่อสื่อสาร	1. อ่านออกเขียนได้ 2. การได้รับการศึกษา 3. แหล่งและการติดตามข่าวสาร ความรู้
3. ชีวิตการทำงาน	1. การมีงานทำ 2. การทำงาน	1. ความมั่นคงในการทำงาน 2. ความพึงพอใจในการทำงาน
4. รายได้และการกระจายรายได้	1. รายได้ 2. การกระจายรายได้	1. การกู้ยืมและมีหนี้สิน 2. การออม 3. การทำบัญชีรายรับรายจ่าย
5. สุขภาพและสุขอนามัย	1. สุขภาพ 2. สุขอนามัย	1. มีเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอ 2. มีอาหารและน้ำที่เพียงพอ 3. การปราศจากโรค 4. การมีหลักประกันสุขภาพ
6. สภาพแวดล้อม	1. สภาพที่อยู่อาศัย 2. สิ่งอำนวยความสะดวก 3. สภาพแวดล้อม	1. ประเภท วัสดุ ลักษณะของที่อยู่อาศัย 2. สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต 3. สภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัย
7. สภาพความเป็นอยู่ในชุมชน	1. สภาพแวดล้อมภายในชุมชน	1. ปัญหาสภาพแวดล้อมภายในชุมชน 2. ปัญหาทางสังคมของชุมชน
8. การบริหารจัดการที่ดี	1. การมีส่วนร่วมทางการเมือง 2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม สาธารณะ	1. การมีส่วนร่วมในการทำงานและ ตรวจสอบภาครัฐ 2. การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 3. เป็นสมาชิกหรือคณะกรรมการใน หน่วยงานของรัฐ 4. การติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานของรัฐ 5. การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับ หน่วยงานของรัฐ

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ดัชนี	องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด
9. วัฒนธรรมและความเชื่อ	1. การปฏิบัติกิจทางศาสนา 2. ความเชื่อ	6. การได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคจากหน่วยงานของรัฐ 1. การปฏิบัติกิจทางศาสนาร่วมกัน 2. ความเชื่อในการทำความดี 3. ความเชื่อในการแก้ปัญหาในชีวิต
10. ปัจจัยภายในจิตใจ	1. ความสงบสุขและความพร้อม 2. ความเห็นอกเห็นใจ	1. ความสงบสุขในจิตใจ 2. ความพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้น 3. การประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น 4. ความเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีความทุกข์
11. ความสุข	1. ความสุขในชีวิต 2. ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน 3. ความปลอดภัยในครอบครัวและทรัพย์สิน	1. ความพึงพอใจกับชีวิตในปัจจุบัน 2. ความสุขกับชีวิตในปัจจุบัน 3. ความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่น 4. ความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อนบ้าน 5. ความปลอดภัยเมื่ออยู่กับครอบครัว 6. ความมั่นคงความปลอดภัยในทรัพย์สิน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน พบว่า เพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 54.7 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 45.3 มีอายุเฉลี่ย 33.45 ปี โดยมีอายุอยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 21 - 30 ปี ร้อยละ 33.8 ส่วนช่วงอายุมากกว่า 50 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 3.9 ศาสนา พบว่า ศาสนาพุทธ มากที่สุด ร้อยละ 94.8 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 4.7 และน้อยที่สุด คือ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.5 ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มากที่สุด ร้อยละ 52.4 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา (ม.1-ม.6/ม.ศ.1-ม.ศ.5/ปวช.) ร้อยละ 28.0 และน้อยที่สุด คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 2.4 สถานภาพการสมรส พบว่า มีสถานภาพสมรสมากที่สุด ร้อยละ 48.2 รองลงมา คือ สถานภาพโสด ร้อยละ 47.6 และน้อยที่สุดคือ หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ ร้อยละ 4.2 สถานภาพในครอบครัว พบว่า เป็นผู้อยู่อาศัย มากที่สุด ร้อยละ 43.2 รองลงมา คือ หัวหน้าครัวเรือน ร้อยละ 27.0 และน้อยที่สุด คือ เครือญาติ ร้อยละ 11.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า 4-6 คน มากที่สุด ร้อยละ 63.2 รองลงมา คือ 1-3 คน ร้อยละ 26.4 และน้อยที่สุด คือ 10 คนขึ้นไป ร้อยละ 0.7 โดยมีสมาชิกเฉลี่ย 4 คน

การประกอบอาชีพหลักของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน พบว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มากที่สุด ร้อยละ 32.2 รองลงมาคือ เกษตรกรรม ร้อยละ 21.2 และน้อยที่สุดคือ พ่อบ้าน/แม่บ้าน ร้อยละ 0.3 ส่วนการประกอบอาชีพรอง พบว่า ไม่มีอาชีพรองมากที่สุด ร้อยละ 47.7 รองลงมา คือ ค้าขาย ร้อยละ 28.3 และน้อยที่สุด คือ เกษตรกรรม ร้อยละ 5.2

รายได้รวมไม่หักค่าใช้จ่ายของครอบครัว พบว่า มีรายได้เฉลี่ย 23,484.62 บาท/เดือน โดยมีรายได้ต่ำกว่า 40,001 บาท/เดือน มากที่สุด ร้อยละ 89.9 รองลงมาคือ มีรายได้ ระหว่าง 40,001 - 80,000 บาท/เดือน ร้อยละ 6.7 และน้อยที่สุดคือ มีรายได้มากกว่า 120,001 บาท/เดือน ร้อยละ 1.0

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า 1-15 ปี มากที่สุด ร้อยละ 42.6 รองลงมา คือ 16-30 ปี ร้อยละ 38.8 และน้อยที่สุด คือ 46-60 ปี ร้อยละ 5.3 โดยมีระยะเวลาเฉลี่ย 19.56 ปี

ลักษณะการถือครองในที่อยู่อาศัย พบว่า มีที่อยู่เป็นของตนเอง มากที่สุด ร้อยละ 53.4 รองลงมา คือ เป็นผู้เช่าอาศัย ร้อยละ 24.3 และน้อยที่สุด คือ เช่า ร้อยละ 22.3 ส่วนลักษณะการถือครองในที่ทำกิน พบว่า ไม่มีการถือครองในที่ทำกิน มากที่สุด ร้อยละ 46.1 รองลงมา คือ มีที่เป็นของตนเอง ร้อยละ 34.3 โดยมีจำนวนพื้นที่น้อยกว่า 10 ไร่ มากที่สุด ร้อยละ 71.0 และน้อยที่สุดคือ มีจำนวนพื้นที่ 20 - 29 ไร่ ร้อยละ 3.8 ส่วนมีที่เช่าผู้อื่น ร้อยละ 6.0 โดยมีพื้นที่มีน้อยกว่า 10 ไร่ มากที่สุด ร้อยละ 52.3 และน้อยที่สุดคือ มีพื้นที่ 10 - 19 ไร่ ร้อยละ 4.3

ตำแหน่งในชุมชนของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน พบว่า ไม่มีตำแหน่งใดในชุมชน มากที่สุด ร้อยละ 95.6 รองลงมา คือ คณะกรรมการชุมชน ร้อยละ 2.6 และน้อยที่สุด คือ กำหนดผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 0.8 รายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ข้อมูลพื้นฐาน	(n=382)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	209	54.7
หญิง	173	45.3
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	40	10.5
21 - 30 ปี	129	33.8
31 - 40 ปี	131	34.3
41 - 50 ปี	67	17.5
มากกว่า 50 ปี	15	3.9
(\bar{x} = 33.45 S.D. = 9.731 Min = 13 Max = 65)		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	(n=382)	
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	362	94.8
อิสลาม	18	4.7
คริสต์	2	0.5
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้ศึกษา	17	4.5
ประถมศึกษา (ป.1-ป.6)	27	7.0
มัธยมศึกษา (ม.1-ม.6/ม.ศ.1-ม.ศ.5/ปวช.)	107	28.0
อนุปริญญา/ปวส.	22	5.7
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	200	52.4
สูงกว่าปริญญาตรี	9	2.4
สถานภาพการสมรส		
โสด	182	47.6
สมรส	184	48.2
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	16	4.2
สถานภาพในครอบครัว		
หัวหน้าครัวเรือน	103	27.0
คู่สมรสหัวหน้าครัวเรือน	69	18.0
เครือญาติ	45	11.8
ผู้อยู่อาศัย	165	43.2
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (n = 269) *		
1 - 3 คน	71	26.4
4 - 6 คน	170	63.2
7 - 9 คน	26	9.7
10 คนขึ้นไป	2	0.7
$(\bar{x}=4 \text{ S.D.} = 1.650 \text{ Min} = 1 \text{ Max} = 10)$		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

		(n=382)	
ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก			
เกษตรกรรวม		81	21.2
รับจ้างทั่วไป		27	7.1
ค้าขาย		37	9.7
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ		8	2.1
ธุรกิจส่วนตัว		58	15.2
พนักงานบริษัทเอกชน		123	32.2
พ่อบ้าน/แม่บ้าน		1	0.3
นักเรียน/นักศึกษา		40	10.4
ว่างงาน		7	1.8
อาชีพรอง			
เกษตรกรรวม		20	5.2
รับจ้างทั่วไป		31	8.1
ค้าขาย		108	28.3
ธุรกิจส่วนตัว		41	10.7
ไม่มี		182	47.7
รายได้รวมไม่หักค่าใช้จ่ายของครอบครัว			
(บาท/เดือน) (n=208)*			
ต่ำกว่า 40,001		187	89.9
40,001 - 80,000		14	6.7
80,001 - 120,000		5	2.4
มากกว่า 120,001		2	1.0
$\bar{x} = 23,484.62$ S.D. = 31,598.04 Min=4,000 Max=350,000)			
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน (n=263)*			
1-15 ปี		112	42.6
16-30 ปี		102	38.8
31-45 ปี		35	13.3
46-60 ปี		14	5.3
$\bar{x} = 19.56$ S.D. = 13.79 Min=1 Max=60)			

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

	(n=382)	
ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการถือครองในที่อยู่อาศัย		
ของตนเอง	204	53.4
เช่า	85	22.3
ผู้อยู่อาศัย	93	24.3
ลักษณะการถือครองในที่ทำงาน		
ไม่มี	176	46.1
ไม่ระบุ	52	13.6
ของตนเอง	131	34.3
พื้นที่ถือครอง (n = 131 \bar{x} =8.34 S.D. = 10.19 Min = 0.25 Max = 60)		
น้อยกว่า 10 ไร่	93	71.0
10 - 19 ไร่	11	8.4
20 - 29 ไร่	5	3.8
มากกว่า 29 ไร่	9	6.9
ไม่ระบุจำนวน	13	9.9
เช่าผู้อื่น	23	6.0
พื้นที่ถือครอง (n = 23 , \bar{x} =9.46 , S.D. = 9.13 Min = 0.25 Max = 30)		
น้อยกว่า 10 ไร่	12	52.3
10 - 19 ไร่	1	4.3
มากกว่า 19 ไร่	5	21.7
ไม่ระบุจำนวน	5	21.7
ตำแหน่งในชุมชน		
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	3	0.8
สมาชิก อบต.	4	1.0
คณะกรรมการชุมชน	10	2.6
ไม่มีตำแหน่งใดในชุมชน	365	95.6

หมายเหตุ : * มีบางส่วนไม่ระบุคำตอบ

ส่วนที่ 3 ความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

การศึกษาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแบ่งผลการศึกษาดังนี้ความอยู่ดีมีสุข 11 ด้าน ได้แก่ ด้านประชากรและชีวิตครอบครัว ความรู้และการศึกษา ชีวิตการทำงาน รายได้และการกระจายรายได้ สุขภาพและสุขอนามัย สภาพแวดล้อม สภาพความเป็นอยู่ของชุมชน การบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ วัฒนธรรมและความเชื่อ ปัจจัยภายในจิตใจ และความสุข

3.1 ด้านประชากรและชีวิตครอบครัว

ความอยู่ดีมีสุขด้านประชากรและชีวิตครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความสุขในด้านต่างๆ เรียงลำดับ ดังนี้ สมาชิกในครอบครัวมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ร้อยละ 97.6 รองลงมา คือ สมาชิกในครอบครัวเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน และสมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกัน ร้อยละ 94.0 สมาชิกในครอบครัวของท่านสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในด้านการเงินหรือการประกอบอาชีพ ร้อยละ 91.9 ท่านไปพบปะกับญาติพี่น้องเป็นประจำอยู่เสมอ ร้อยละ 90.6 เมื่อมีปัญหาสมาชิกในครอบครัวจะปรึกษาหารือกัน ร้อยละ 83.5 สมาชิกในครอบครัวท่านไม่มีการหย่าร้าง หรือแยกทาง ร้อยละ 73.8 สมาชิกในครอบครัวไม่ได้ทะเลาะตบตีกันอยู่เนืองๆ ร้อยละ 71.7 ส่วนน้อยที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวไม่ได้สร้างปัญหาให้เดือดร้อนใจเสมอ ร้อยละ 66.2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านประชากรและชีวิตครอบครัว

ประชากรและชีวิตครอบครัว	(n=382)			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1.สมาชิกในครอบครัวมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี	373	97.6	9	2.4
2.สมาชิกในครอบครัวของท่านสามารถพึ่งตนเองได้ทั้งในด้านการเงินหรือการประกอบอาชีพ	351	91.9	31	8.1
3. สมาชิกในครอบครัวเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน	359	94.0	23	6.0
4. สมาชิกในครอบครัวมีความรักใคร่ปรองดองกัน	359	94.0	23	6.0
5. สมาชิกในครอบครัวไม่ได้สร้างปัญหาให้เดือดร้อนใจเสมอ	253	66.2	129	33.8
สมาชิกในครอบครัวไม่ได้ทะเลาะตบตีกันอยู่เนืองๆ	274	71.7	108	28.3
6. สมาชิกในครอบครัวท่านไม่มีการหย่าร้าง หรือแยกทาง	282	73.8	100	26.2
7. เมื่อมีปัญหาสมาชิกในครอบครัวจะปรึกษาหารือกัน	319	83.5	63	16.5
8. ท่านไปพบปะกับญาติพี่น้องเป็นประจำอยู่เสมอ	346	90.6	36	9.4

3.2 ด้านความรู้และการศึกษา

ความอยู่ดีมีสุขด้านความรู้และการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ในด้านการอ่านออก/เขียนได้ ส่วนใหญ่ เขียน/อ่านได้ ร้อยละ 97.6 การได้รับการศึกษาภาคบังคับ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับทุกคน ร้อยละ 87.2 ส่วนความถี่ในการติดตามข่าวสาร ความรู้ พบว่า ติดตามข่าวสารความรู้ทุกวัน มากที่สุด ร้อยละ 94.5 รองลงมา คือ วันเว้นวัน ร้อยละ 3.1 และน้อยที่สุด คือ ไม่ติดตามเลย ร้อยละ 0.3 แหล่งในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ พบว่า จากวิทยุ/โทรทัศน์ มากที่สุด ร้อยละ 95.8 รองลงมา คือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 81.4 และน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่รัฐ/ผู้นำชุมชน ร้อยละ 8.9 ชนิดข่าวสารหรือความรู้ที่สนใจ พบว่า ด้านบันเทิง มากที่สุด ร้อยละ 68.6 รองลงมา คือ ด้านการประกอบอาชีพต่างๆ ร้อยละ 16.2 และน้อยที่สุด คือ ด้านศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 0.5 รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านความรู้และการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน	(n=382)	
	จำนวน	ร้อยละ
การอ่านออก/เขียนได้		
เขียน/อ่านไม่ได้	9	2.4
เขียน/อ่านได้	373	97.6
การได้รับการศึกษาภาคบังคับ		
ได้รับทุกคน	333	87.2
ไม่ได้รับทุกคน	49	12.8
ความถี่ในการติดตามข่าวสาร ความรู้		
สัปดาห์ละครั้ง	8	2.1
วันเว้นวัน	12	3.1
ทุกวัน	361	94.5
ไม่ติดตามเลย	1	0.3
แหล่งในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้*		
เพื่อนบ้าน	95	24.9
สมาชิกในครอบครัว	173	45.3
เสียงตามสายประจำหมู่บ้าน	54	14.1
หนังสือพิมพ์	311	81.4
วิทยุ/โทรทัศน์	366	95.8
เจ้าหน้าที่รัฐ/ผู้นำชุมชน	34	8.9

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	(n=382)
		ร้อยละ
ชนิดข่าวสารหรือความรู้ที่สนใจ		
การเกษตร	21	5.5
การเมือง	35	9.2
การประกอบอาชีพต่าง ๆ	62	16.2
ศิลปวัฒนธรรม	2	0.5
บันเทิง	262	68.6

หมายเหตุ : * ระบุได้มากกว่า 1 คำตอบ

3.3 ด้านชีวิตการทำงาน

ความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตการทำงาน ผลการศึกษา พบว่า ในด้านความมั่นคงในการทำงาน มีงานทำอย่างต่อเนื่องมากที่สุด ร้อยละ 89.5 รองลงมา คือ อาชีพที่ทำมีรายได้สม่ำเสมอ 84.8 อาชีพที่สามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ร้อยละ 79.3 อาชีพที่ทำในปัจจุบันมีความมั่นคงดี ร้อยละ 76.2 อาชีพที่ทำมีความเสี่ยงจากสภาวะธรรมชาติ ร้อยละ 73.8 และน้อยที่สุด คือ อาชีพที่ทำมีความเสี่ยงจากราคาผลผลิตในตลาด ร้อยละ 68.3

ส่วนในด้านความพึงพอใจในการทำงาน พบว่า รู้สึกภูมิใจในงานทำที่อยู่มากที่สุด ร้อยละ 89.5 รองลงมา คือ จะประกอบอาชีพนี้ไปเรื่อยๆ ร้อยละ 84.3 มีความพอใจกับลักษณะงานที่ทำอยู่ ร้อยละ 84.0 ส่วนน้อยที่สุด คือ อาชีพมีความเป็นอิสระ และมีความรู้สึกพอใจกับผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน ร้อยละ 77.2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านชีวิตการทำงาน

ชีวิตการทำงาน	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความมั่นคงในการทำงาน				
1. ท่านมีงานทำอย่างต่อเนื่อง	342	89.5	40	10.5
2. อาชีพที่ท่านทำมีรายได้สม่ำเสมอ	324	84.8	58	15.2
3. อาชีพที่ท่านทำมีความเสี่ยงจากสภาวะธรรมชาติ	282	73.8	100	26.2
4. อาชีพที่ท่านทำมีความเสี่ยงจากราคาผลผลิตในตลาด	261	68.3	121	31.7
5. อาชีพที่ท่านทำในปัจจุบันมีความมั่นคงดี	291	76.2	91	23.8
6. อาชีพที่ท่านทำสามารถพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้	303	79.3	79	20.7
ความพึงพอใจในการทำงาน				
1. อาชีพของท่านมีความเป็นอิสระ	295	77.2	87	22.8
2. ท่านรู้สึกพอใจกับผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน	295	77.2	87	22.8

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

(n=382)

ชีวิตการทำงาน	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. ท่านพอใจกับลักษณะงานที่ท่านทำอยู่	321	84.0	61	16.0
4. ท่านจะประกอบอาชีพนี้ไปเรื่อยๆ	322	84.3	60	15.7
5. ท่านรู้สึกภูมิใจในงานของท่าน	342	89.5	40	10.5

3.4 ด้านรายได้และการกระจายรายได้

ความอยู่ดีมีสุขด้านรายได้และการกระจายรายได้ ผลการศึกษา พบว่า เรื่องภาวะหนี้สินของครัวเรือน ส่วนใหญ่ไม่มีภาวะหนี้สิน ร้อยละ 53.9 และมีภาวะหนี้สิน ร้อยละ 46.1 โดยจำนวนหนี้สินของครัวเรือนเฉลี่ย 176,527.78 บาท อัตราการผ่อนชำระเฉลี่ย 3,962.77 บาท/เดือน แหล่งเงินกู้ พบว่า สถาบันการเงินภาคเอกชน มากที่สุด ร้อยละ 57.4 รองลงมา คือ สถาบันการเงินภาครัฐบาล ร้อยละ 19.3 น้อยที่สุด คือ สหกรณ์ ร้อยละ 1.1 โดยวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม พบว่า เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มากที่สุด ร้อยละ 21.2 รองลงมา คือ เพื่อลงทุนค้าขาย ร้อยละ 18.6 และน้อยที่สุด คือ เพื่อรักษาพยาบาลสมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 3.1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านรายได้และการกระจายรายได้เกี่ยวกับภาวะหนี้สิน

(n=382)

ภาวะหนี้สินของครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ภาวะหนี้สินของครัวเรือน		
ไม่มี	206	53.9
มี	176	46.1
จำนวนหนี้สินของครัวเรือน (บาท) (n=176)*		
ต่ำกว่า 60,001	30	17.0
60,001 – 120,000	24	13.7
120,001 – 180,000	2	1.1
180,001 – 240,000	4	2.3
มากกว่า 240,000	12	6.8
ไม่ระบุจำนวน	104	59.1
$(\bar{x} = 176,527.78 \text{ S.D.} = 321082.72 \text{ Min} = 5,000 \text{ Max} = 2,000,000)$		
อัตราการผ่อนชำระ (บาท/เดือน) (n=176)*		
ต่ำกว่า 2,001	31	17.6

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

(n=382)

ภาวหนี้สินของครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
2,001 - 4,000	3	1.7
4,001 - 6,000	3	1.7
6,001 - 8,000	3	1.7
มากกว่า 8,000	7	4.0
ไม่ระบุจำนวน	129	73.3
(\bar{x} = 3,962.77 S.D. = 6,083.58 Min = 500 Max = 35,000)		
แหล่งเงินกู้**		
สมาชิกภายในครอบครัว	18	10.2
เพื่อนบ้าน	12	6.8
สถาบันการเงินภาคเอกชน	101	57.4
สถาบันการเงินภาครัฐบาล	34	19.3
สหกรณ์	2	1.1
กองทุนหมู่บ้าน	3	1.7
ธ.ก.ส.	5	2.8
กู้นอกระบบ	25	14.2
วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม**		
ลงทุนประกอบอาชีพในภาคการเกษตร	27	7.2
ลงทุนประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตร	16	4.2
ลงทุนค้าขาย	71	18.6
ก่อสร้างและซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	21	5.5
เพื่อการศึกษาของบุตรหลาน	33	8.6
เพื่อรักษาพยาบาลสมาชิกในครัวเรือน	12	3.1
เพื่อซื้อทรัพย์สินต่างๆ ที่จำเป็น	47	12.3
เพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	81	21.2

หมายเหตุ : * เฉพาะผู้มีหนี้สินของครัวเรือน

** ระบุได้มากกว่า 1 คำตอบ

สำหรับความอยู่ดีมีสุขด้านรายได้และการกระจายรายได้ ผลการศึกษา พบว่า ในเรื่องการเก็บออมของสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่มีการเก็บออม ร้อยละ 87.4 โดยมีเงินออมเฉลี่ย 9,342.86 บาท/เดือน โดยเก็บออมเอง มากที่สุด ร้อยละ 67.1 รองลงมา คือ เก็บออมโดยนำฝากธนาคาร 44.6 และน้อยที่สุด คือ เก็บออมโดยผู้อื่นเก็บให้ ร้อยละ 0.9 และส่วนใหญ่มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน ร้อยละ 67.4 รายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านรายได้และการกระจายรายได้เกี่ยวกับการเก็บออม

(n=382)		
การเก็บออม	จำนวน	ร้อยละ
การเก็บออมของสมาชิกในครอบครัว		
ไม่มี	48	12.6
มี	334	87.4
จำนวนเงินออมของครอบครัว (บาท/เดือน) (n=334)*		
ต่ำกว่า 4,001	12	3.6
4,001 - 8,000	5	1.5
8,001 - 12,000	6	1.8
12,001 - 16,000	1	0.3
มากกว่า 16,001	4	1.2
ไม่ระบุจำนวน	306	91.6
— (\bar{x} = 9,342.86 S.D. = 12,702.97 Min = 500 Max = 50,000)		
วิธีการออม**	31	11.40
เก็บออมเอง	224	67.1
เก็บออมโดยผู้อื่นเก็บให้	3	0.9
เก็บออมโดยนำฝากธนาคาร	149	44.6
การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายประจำเดือน		
มี	225	67.4
ไม่มี	109	32.6

หมายเหตุ : * เฉพาะผู้ที่มีเงินออมของครอบครัว

** ระบุได้มากกว่า 1 คำตอบ

3.5 ด้านสุขภาพและสุขอนามัย

ความอยู่ดีมีสุขด้านสุขภาพและสุขอนามัย ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีเครื่องนุ่งห่มเพียงพอ ร้อยละ 96.6 มีอาหารรับประทานเพียงพอ ร้อยละ 98.7 มีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคเพียงพอ ร้อยละ 96.6 น้ำใช้ในการประกอบอาชีพ เพียงพอ ร้อยละ 94.5 ซึ่งแหล่งน้ำที่ใช้ในการบริโภคส่วนใหญ่เป็นน้ำประปามากที่สุด ร้อยละ 90.3 รองลงมา คือ น้ำบาดาล ร้อยละ 9.4 น้อยที่สุด คือ น้ำคลอง ร้อยละ 0.3

การตรวจสุขภาพประจำปีละหนึ่งครั้ง ร้อยละ 72.8 มีโรคประจำตัว ร้อยละ 66.5 ส่วนใหญ่ เจ็บป่วยปีละ 1-2 ครั้ง มากที่สุด ร้อยละ 67.0 รองลงมา เจ็บป่วยปีละ 3-6 ครั้ง ร้อยละ 20.2 น้อยที่สุด คือ ป่วยบ่อย ๆ ร้อยละ 3.9 ในด้านการรักษาพยาบาล ส่วนใหญ่ รักษาโดย

แพทย์แผนปัจจุบัน มากที่สุด ร้อยละ 91.9 สถานพยาบาลที่ครอบครัวไปรักษา คือ โรงพยาบาลของรัฐ มากที่สุด ร้อยละ 48.4 รองลงมา คือ โรงพยาบาลเอกชน ร้อยละ 41.1 น้อยที่สุด คือ คลินิกเอกชน ร้อยละ 2.1 และส่วนใหญ่มีหลักประกันสุขภาพ โดยใช้บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า มากที่สุด ร้อยละ 34.0 รองลงมา คือ บัตรประกันสังคม ร้อยละ 33.8 น้อยที่สุด คือ ไม่มีบัตรประกันสังคม ร้อยละ 9.7 รายละเอียดดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านสุขภาพและสุขอนามัย

รายการ	(n=382)	
	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องนุ่งห่ม		
เพียงพอ	369	96.6
ไม่เพียงพอ	13	3.4
อาหารรับประทาน		
เพียงพอ	377	98.7
ไม่เพียงพอ	5	1.3
น้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค		
เพียงพอ	369	96.6
ไม่เพียงพอ	13	3.4
น้ำใช้ในการประกอบอาชีพ		
เพียงพอ	361	94.5
ไม่เพียงพอ	21	5.5
แหล่งน้ำ		
น้ำบาดาล	36	9.4
น้ำประปา	345	90.3
น้ำคลอง	1	0.3
การตรวจสุขภาพประจำปีละหนึ่งครั้ง		
มี	278	72.8
ไม่มี	104	27.2
โรคประจำตัว		
มี	254	66.5
ไม่มี	128	33.5

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ (n=382)
สถิติการเจ็บป่วย		
เจ็บป่วยบ่อยๆ	15	3.9
เจ็บป่วยปีละ 1-2 ครั้ง	256	67.0
เจ็บป่วยปีละ 3-6 ครั้ง	77	20.2
ไม่เจ็บป่วยเลย	34	8.9
การรักษาพยาบาล		
รักษาด้วยตัวเอง	31	8.1
รักษาโดยแพทย์แผนปัจจุบัน	351	91.9
สถานพยาบาลที่ครอบครัวไปรักษา		
โรงพยาบาลของรัฐ	185	48.4
โรงพยาบาลเอกชน	157	41.1
สถานเอนามัย/ศูนย์สาธารณสุข	32	8.4
คลินิกเอกชน	8	2.1
หลักประกันสุขภาพ		
ไม่มี	37	9.7
ประกันสังคม	129	33.8
บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า	130	34.0
ประกันชีวิต	86	22.5

3.6 ด้านสภาพแวดล้อม

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพแวดล้อม ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน คือ ประเภทของที่อยู่อาศัย บริเวณที่อยู่อาศัย และสิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านประเภทของที่อยู่อาศัย ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ประเภทที่อยู่อาศัยเป็น บ้านเดี่ยว มากที่สุด ร้อยละ 57.6 รองลงมา คือ ตึกแถว ห้องแถวหรือทาวน์เฮาส์ ร้อยละ 29.3 และน้อยที่สุด คือ ทาวน์เฮาส์ที่มีบริเวณ ร้อยละ 4.7 ส่วนวัสดุที่ใช้ปลูกสร้างที่พักอาศัย พบว่า วัสดุถาวรเป็นส่วนใหญ่ (เช่น ไม้อัด คอนกรีต) มากที่สุด ร้อยละ 36.4 รองลงมา คือ ครึ่งไม้ครึ่งตึก ร้อยละ 30.4 และน้อยที่สุด คือ วัสดุชั่วคราวหรือวัสดุไม่ถาวร (เช่น ฟ้าใบ แฝก) ร้อยละ 1.8 ส่วนบ้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน พบว่า มีบ้านของตนเอง มากที่สุด ร้อยละ 45.3 รองลงมา คือ

บ้านเช่า ร้อยละ 26.4 และน้อยที่สุด คือ บ้านพักข้าราชการ/พนักงาน ร้อยละ 4.7 รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านสภาพแวดล้อม

(n=382)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่อยู่อาศัย		
เรือนแถว	32	8.4
ตึกแถว ห้องแถว หรือ ทาวน์เฮาส์	112	29.3
ทาวน์เฮาส์ที่มีบริเวณ	18	4.7
บ้านเดี่ยว	220	57.6
วัสดุที่ใช้ปลูกสร้างที่พักอาศัย		
วัสดุใช้แล้วหรือวัสดุไม่ถาวร (เช่น ผ้าใบ แฝก)	7	1.8
วัสดุถาวรเป็นส่วนใหญ่ (เช่น ไม้อัด คอนกรีต)	139	36.4
ครึ่งไม้ครึ่งตึก	116	30.4
ไม้	43	11.3
ตึก	77	20.2
บ้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน		
บ้านเช่า	101	26.4
บ้านพักข้าราชการ/พนักงาน	18	4.7
บ้านบิดา มารดา ญาติ	90	23.6
บ้านของตนเอง	173	45.3

ด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัย ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องมลพิษทางอากาศ/ฝุ่นละออง มากที่สุด ร้อยละ 81.7 รองลงมา คือ มลพิษทางเสียง ร้อยละ 55.2 และน้อยที่สุด คือ กลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 9.2 รายละเอียดดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านสิ่งแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัย

(n=382)		
ปัญหา*	จำนวน	ร้อยละ
1. น้ำเสียจากแหล่งชุมชน	205	53.7
2. ขยะมูลฝอย กลิ่นเหม็น	202	52.9
3. มลพิษทางอากาศ/ฝุ่นละออง	312	81.7
4. มลพิษทางเสียง	211	55.2
5. น้ำท่วมในช่วงฤดูฝน	153	40.1
6. ท่อระบายน้ำอุดตัน	153	40.1
7. ไม่มีทางเท้าเดินบนขอบถนน	38	9.9
8. ไม่มีแสงสว่างบนทางเท้าในตอนกลางคืน	131	34.3
9. ถนนขรุขระ/มีน้ำท่วมขัง	83	21.7
10. ไม่มีสายตรวจดูแลความปลอดภัย	143	37.4
11. กลิ่นจากโรงงานอุตสาหกรรม	35	9.2
12. กลิ่นจากการทำการเกษตร	103	27.0

หมายเหตุ : * ระบุได้มากกว่า 1 คำตอบ

ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกในครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีไฟฟ้าใช้มากที่สุด ร้อยละ 99.5 รองลงมา คือ มีโทรทัศน์ ร้อยละ 93.5 และน้อยที่สุด คือ เครื่องทำน้ำอุ่น ร้อยละ 22.5 รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกในครอบครัว

(n=382)		
สิ่งแวดล้อมความสะดวกในครอบครัว*	จำนวน	ร้อยละ
1. ไฟฟ้า	380	99.5
2. น้ำประปา	339	88.7
3. โทรศัพท์บ้าน/โทรศัพท์มือถือ	341	89.3
4. ตู้เย็น	336	88.0
5. วิทยุ/เทป/เครื่องเสียง	269	70.4
6. เครื่องเล่นวีดีโอ/ซีดี/ดีวีดี	273	71.5
7. โทรทัศน์	357	93.5
8. เครื่องปรับอากาศ	217	56.8

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัว*	(n=382)	
	จำนวน	ร้อยละ
9. เครื่องซักผ้า	274	71.7
10. รถยนต์	275	72.0
11. รถจักรยาน	237	62.0
12. รถจักรยานยนต์	260	68.1
13. เต้าแก๊ส	293	76.7
14. ไมโครเวฟ	115	30.1
15. เตาไฟ	270	70.7
16. เครื่องทำน้ำอุ่น	86	22.5
17. เครื่องกรองน้ำดื่ม	104	27.2
18. เครื่องดูดฝุ่น	94	24.6
19. นาฬิกา	268	70.2
20. เครื่องคอมพิวเตอร์	178	46.6

หมายเหตุ : *ระบุได้มากกว่า 1 คำตอบ

3.7 ด้านสภาพความเป็นอยู่ในชุมชน

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพความเป็นอยู่ในชุมชน ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ด้านสภาพความเป็นอยู่ในชุมชน ปัญหาในรอบปีที่ผ่านมาที่ชุมชนประสบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษา พบว่า ปีที่ผ่านมาต้องประสบกับสภาพปัญหาน้ำท่วมมากที่สุด ร้อยละ 84.6 รองลงมา คือ ใกล้เคียงบ้านมีสวนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อน ร้อยละ 80.9 สภาพดินในที่ทำกินของท่านมีการปรับปรุงโดยการใส่ปุ๋ย ร้อยละ 70.2 ครอบครัวได้ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 69.9 ปีที่ผ่านมาต้องประสบกับสภาพปัญหาน้ำแล้ง ร้อยละ 65.4 และน้อยที่สุด คือ สมาชิกในครอบครัวมีการเจ็บป่วยด้วยมลพิษ ร้อยละ 60.5

ด้านปัญหาที่ชุมชนประสบในรอบปีที่ผ่านมา ผลการศึกษา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ คือ การทะเลาะวิวาทมากที่สุด ร้อยละ 84.3 รองลงมา คือ การลักขโมย ร้อยละ 82.2 เมาสุรา อาละวาด ร้อยละ 77.0 ยาเสพติด ร้อยละ 66.5 บ่อนการพนัน/เล่นการพนัน ร้อยละ 64.4 วัยรุ่นนยอกพวกตีกัน ร้อยละ 59.9 คนในชุมชนถูกทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 50.5 การข่มขืน ร้อยละ 39.8 คนในชุมชนเป็นโรคจิต/โรคประสาท ร้อยละ 38.5 และน้อยที่สุด คือ การค้าประเวณี/โสเภณี ร้อยละ 27.0 รายละเอียดดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน

ประเด็น	(n=382)			
	มี		ไม่มี	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม				
1. สมาชิกในครอบครัวมีการเจ็บป่วยด้วยมลพิษ	231	60.5	151	39.5
2. ครอบครัวของท่านได้ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	267	69.9	115	30.1
3. สภาพดินในที่ทำกินของท่านมีการปรับปรุงโดยการใส่ปุ๋ย	268	70.2	114	29.8
4. โกล่บ้านของท่านมีส่วนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อน	309	80.9	73	19.1
5. ปีที่ผ่านมาต้องประสบกับสภาพปัญหาน้ำท่วม	323	84.6	59	15.4
6. ปีที่ผ่านมาต้องประสบกับสภาพปัญหาน้ำแล้ง	250	65.4	132	34.6
ปัญหาที่ชุมชนประสบในรอบปีที่ผ่านมา				
1. การทะเลาะวิวาท	322	84.3	60	15.7
2. การลักขโมย	314	82.2	68	17.8
3. บ่อนการพนัน/เล่นการพนัน	246	64.4	136	35.6
4. ยาเสพติด	254	66.5	128	33.5
5. คนในชุมชนเป็นโรคจิต/โรคประสาท	147	38.5	235	61.5
6. การข่มขืน	152	39.8	230	60.2
7. เมาสุรา อาละวาด	294	77.0	88	23.0
8. วัยรุ่นนยกพวกตีกัน	229	59.9	153	40.1
9. คนในชุมชนถูกทำร้ายร่างกาย	193	50.5	189	49.5
10. การค้าประเวณี/โสเภณี	103	27.0	279	73.0

3.8 ด้านการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ

ความอยู่ดีมีสุข ด้านการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วม ร้อยละ 97.1

ด้านการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนไปและใช้สิทธิ ร้อยละ 91.0

ด้านการเป็นสมาชิก/คณะกรรมการในหน่วยงานของรัฐ พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนไม่เป็นสมาชิก/คณะกรรมการในหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 87.4

ด้านการติดต่อราชการในหน่วยงานของรัฐ พบว่า ส่วนใหญ่เคยร้อยละ 77.7 โดยไม่ระบุจำนวน มากที่สุด ร้อยละ 33.0 รองลงมา คือ มีความถี่ในการติดต่อ 1 ครั้งปี ร้อยละ 32.7 และมีความถี่ในการติดต่อ 2 ครั้งปี ร้อยละ 22.2 และน้อยที่สุด คือ มีความถี่ในการติดต่อ 10 ครั้งปี ร้อยละ 0.3 โดยมีประเด็นในการติดต่อ คือ เรื่องการทำบัตรประชาชน มากที่สุด ร้อยละ 56.4 รองลงมา คือ ติดต่องาน ชุระ ร้อยละ 19.2 ส่วนน้อยที่สุด คือ ไปเลือกตั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.3 ส่วนไม่เคยติดต่อราชการในหน่วยงานของรัฐเลย ร้อยละ 22.3 ไม่ระบุสาเหตุที่ไปติดต่อมากที่สุด ร้อยละ 85.9 รองลงมา คือ ไม่มีชุระ ร้อยละ 8.2 และน้อยที่สุด คือ ไม่ชอบการทำงานของภาครัฐ ร้อยละ 2.4

ด้านการรับทราบวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐที่ไปติดต่อ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ทราบ ร้อยละ 54.5

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วม ร้อยละ 81.7 และเคยเข้าร่วม ร้อยละ 18.3 โดยกิจกรรมที่เข้าร่วม คือ การส่งเสริมสุขภาพชุมชน มากที่สุด ร้อยละ 37.4 รองลงมา คือ การปลูกป่าและการดูแลรักษาต้นไม้ ร้อยละ 30.1 และน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ร้อยละ 4.9

ด้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคย ร้อยละ 69.9 และเคย ร้อยละ 30.1 โดยประเด็นที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ คือ ไม่ระบุ ร้อยละ 91.2 รองลงมา คือ ประกาศต่าง ๆ ร้อยละ 7.0 และน้อยที่สุด คือ ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและพันธุ์สัตว์ ร้อยละ 0.9 ส่วนแหล่งข่าวสาร ส่วนใหญ่ไม่ระบุแหล่งข่าว ร้อยละ 83.5 รองลงมา คือ โทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 8.7 รองลงมา คือ วิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 2.6 และน้อยที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 0.9

ด้านการได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียม พบว่า ได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน ร้อยละ 81.9

ด้านการเข้าร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่า ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วม ร้อยละ 74.1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านการบริหารจัดการที่ดีของภาครัฐ

	(n=382)	
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมในการทำงานและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ		
ไม่มี	371	97.1
มี แต่ไม่ระบุ	10	2.6
มี โดยทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการชุมชน	1	0.3

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

(n=382)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา		
ไม่ไป	17	4.5
ไปแต่ไม่ใช้สิทธิ	17	4.5
ไปและใช้สิทธิ	348	91.0
การเป็นสมาชิก/คณะกรรมการในหน่วยงานของรัฐ		
เป็น	48	12.6
ไม่เป็น	334	87.4
การติดต่อราชการในหน่วยงานของรัฐ		
เคย	297	77.7
ความถี่ในการติดต่อ (ครั้ง/ปี) (n=297)		
1	97	32.7
2	66	22.2
3	18	6.1
4	15	5.1
5	2	0.6
10	1	0.3
ไม่ระบุจำนวน	98	33.0
ประเด็นในการติดต่อ (n=78)		
ติดต่องาน/ธุระ	15	19.2
ทำใบขับขี่	7	9.0
ทำบัตรประชาชน	44	56.4
เลือกตั้ง	1	1.3
เปลี่ยนชื่อ	4	5.1
ทำทะเบียนบ้าน	5	6.4
เสียภาษี	2	2.6
การติดต่อราชการในหน่วยงานของรัฐ (ต่อ)		
ไม่เคย	85	22.3
สาเหตุที่ไม่เคย		
ไม่ว่าง	3	3.5
ไม่มีธุระ	7	8.2
ไม่ชอบการทำงานภาครัฐ	2	2.4
ไม่ระบุ	73	85.9

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

(n=382)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
การรับทราบวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐที่ไปติดต่อ		
ทราบ	174	45.5
ไม่ทราบ	208	54.5
การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐ		
เคย	70	18.3
สาเหตุที่เข้าร่วม (n=70)		
อยากช่วยเหลือ	5	7.1
เลือกตั้ง	1	1.4
ดูการเกษตรในจังหวัดต่างๆ	2	2.9
ต้องการมีส่วนร่วม	2	2.9
เข้าร่วมการอบรม	1	1.4
ไม่ระบุ	59	84.3
ไม่เคย	312	81.7
สาเหตุที่ไม่เข้าร่วม (n=312)		
ไม่ได้อ่านข้อมูล	1	0.3
ไม่ทราบข้อมูล	18	5.8
ไม่มีเวลา	25	8.0
มีอายุมาก	1	0.3
ไม่ระบุ	267	85.6
กิจกรรมที่เข้าร่วม (n=123)		
การปลูกป่าและการดูแลรักษาต้นไม้	37	30.1
การส่งเสริมพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์	6	4.9
การส่งเสริมสุขภาพชุมชน	46	37.4
การฝึกอาชีพหัตถกรรม	10	8.1
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการเกษตรกรรม	24	19.5
การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐ		
ไม่เคย	267	69.9
เคย	115	30.1
ประเด็นที่ได้รับข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐ (n=115)		
ประกาศต่างๆ	8	7.0
ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชุมชน	1	0.9
พันธุ์สัตว์	1	0.9

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

(n=382)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ระบุ	105	91.2
แหล่งข่าวสาร		
หนังสือพิมพ์	1	0.9
โทรทัศน์	10	8.7
วิทยุกระจายเสียง	3	2.6
เพื่อนบ้าน	2	1.7
ผู้นำชุมชน	3	2.6
ไม่ระบุ	96	83.5
การได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคเท่าเทียม		
ใช่	313	81.9
ไม่ใช่	69	18.1
การเข้าร่วมในการพัฒนาชุมชน		
เคย	283	74.1
ไม่เคย	99	25.9

3.9 ด้านวัฒนธรรมและความเชื่อ

ความอยู่ดีมีสุข ด้านวัฒนธรรมและความเชื่อ ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นจะทำให้มีความสุขมากที่สุด ร้อยละ 96.1 รองลงมา คือ เชื่อว่าการทำกิจกรรมทางศาสนาจะทำให้มีความสุข ร้อยละ 94.5 สมาชิกในครอบครัวมีการประกอบกิจกรรมทางศาสนาด้วยกันในวันสำคัญต่างๆ ร้อยละ 92.9 และเชื่อว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่แก้ไขได้ ร้อยละ 92.7 นอกจากนี้พบว่า เพื่อนบ้านหรือบุคคลอื่นๆ ในชุมชนจะช่วยเหลือถ้ามีเหตุการณ์ร้ายแรงหรือฉุกเฉินเกิดขึ้น ร้อยละ 89.3 สมาชิกในครอบครัวมีกิจกรรมร่วมกันในวันหยุดสุดสัปดาห์ ร้อยละ 86.6 ส่วนน้อยที่สุด คือ ประชาชนเชื่อว่าตนเองสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรง ร้อยละ 85.3 รายละเอียดดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านวัฒนธรรมและความเชื่อ

(n=382)

ประเด็น	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีกิจกรรมร่วมกันในวันหยุดสุดสัปดาห์	331	86.6	51	13.4
2. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีการประกอบกิจกรรม	355	92.9	27	7.1

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

(n=382)

ประเด็น	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทางศาสนาร่วมกันในวันสำคัญต่างๆ				
3. ท่านเชื่อว่าการทำกิจกรรมทางศาสนาจะทำให้ท่านมีความสุข	361	94.5	21	5.5
4. ท่านเชื่อว่าการช่วยเหลือผู้อื่นจะทำให้ท่านมีความสุข	367	96.1	15	3.9
5. ท่านเชื่อว่าท่านสามารถควบคุมอารมณ์ได้ เมื่อมีเหตุการณ์คับขันหรือร้ายแรง	326	85.3	56	14.7
6. ท่านเชื่อว่าปัญหาส่วนใหญ่เป็นสิ่งที่แก้ไขได้	354	92.7	28	7.3
7. ท่านเชื่อว่าเพื่อนบ้านหรือบุคคลอื่นๆ ในชุมชนจะช่วยเหลือท่านถ้ามีเหตุการณ์ร้ายแรงหรือฉุกเฉินเกิดขึ้นกับท่าน	341	89.3	41	10.7

3.10 ด้านปัจจัยภายในจิตใจ

ความอยู่ดีมีสุข ด้านปัจจัยภายในจิตใจ ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีความสุขมากที่สุด ร้อยละ 93.5 รองลงมา มีความสงบสุขในจิตใจ ร้อยละ 92.9 พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาและไม่กลัวปัญหาที่เกิดขึ้น ร้อยละ 90.6 ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ร้อยละ 86.1 ส่วนน้อยที่สุด คือ ประสบความสำเร็จอย่างที่ท่านต้องการ ร้อยละ 84.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านปัจจัยภายในจิตใจ

(n=382)

ประเด็น	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านมีความสุขสงบสุขในจิตใจ	355	92.9	27	7.1
2. ท่านประสบความสำเร็จอย่างที่ท่านต้องการ	323	84.6	59	15.4
3. ท่านพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและไม่กลัวปัญหาที่เกิดขึ้น	346	90.6	36	9.4
4. ท่านประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น	329	86.1	53	13.9
5. ท่านมีความเห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นมีความสุข	357	93.5	25	6.5

3.11 ด้านความสุข

ความอยู่ดีมีสุข ด้านความสุข ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจกับชีวิตในปัจจุบันมากที่สุด ร้อยละ 92.7 รองลงมา คือ มีความอบอุ่นปลอดภัยเมื่ออยู่กับครอบครัว

ร้อยละ 91.1 มีความมั่นคงปลอดภัยในทรัพย์สินเมื่ออาศัยอยู่ในชุมชน ร้อยละ 87.4 มีความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อนบ้าน ร้อยละ 86.9 ส่วนน้อยที่สุด คือ มีความสุขกับชีวิตในปัจจุบัน ร้อยละ 85.1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านความสุข

(n=382)

ประเด็น	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ท่านมีความพึงพอใจกับชีวิตในปัจจุบันของท่าน	354	92.7	28	7.3
2. ท่านมีความสุขกับชีวิตในปัจจุบันของท่าน	325	85.1	57	14.9
3. ท่านมีความสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นที่มีปัญหา	332	86.9	50	13.1
4. ท่านมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานหรือเพื่อนบ้าน	332	86.9	50	13.1
5. ท่านมีความอบอุ่นปลอดภัยเมื่ออยู่กับครอบครัว	348	91.1	34	8.9
6. ท่านมีความมั่นคงปลอดภัยในทรัพย์สินเมื่ออาศัยอยู่ในชุมชน	334	87.4	48	12.6

ส่วนที่ 4 ระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

โดยภาพรวมความคิดเห็นระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนอยู่ในระดับมากทุกประเด็น โดยความสุขที่มีผลมากที่สุด ได้แก่ สมาชิกในครอบครัวมีการเลือกซื้ออาหารที่ปลอดภัยได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย 3.91 รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัวไม่รับประทานอาหารประเภทสุกๆ ดิบๆ มีค่าเฉลี่ย 3.80 ในรอบปีที่ผ่านมาสมาชิกในครอบครัวไม่มีใครเจ็บป่วยต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 3.77 สมาชิกในครอบครัวมีความรู้ในเรื่องการป้องกันตนเองให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และเมื่อมีปัญหาในครอบครัว สมาชิกได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างมีเหตุผล มีค่าเฉลี่ย 3.76 ส่วนน้อยที่สุด คือ ชุมชนหมู่บ้านมีการจัดสวัสดิการต่างๆ ให้อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 3.57 รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

(n=382)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ ความสุข
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. สมาชิกในครอบครัวมีการเลือกซื้ออาหารที่ปลอดภัยได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะ	137	88	145	9	3	3.91	0.95	มาก
2. สมาชิกในครอบครัวไม่รับประทานอาหารประเภทสุก ๆ ดิบ ๆ	86	174	92	21	9	3.80	0.93	มาก
3. ในรอบปีที่ผ่านมาสมาชิกในครอบครัวไม่มีใครเจ็บป่วยต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล	122	131	68	40	21	3.77	1.17	มาก
4. สมาชิกในครอบครัวมีความรู้ในเรื่องการป้องกันตนเองให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ	98	125	132	23	4	3.76	0.94	มาก
5. เมื่อมีปัญหาในครอบครัว สมาชิกได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างมีเหตุผล	93	126	140	23	0	3.76	0.89	มาก
6. สมาชิกไม่มีปัญหาในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนบ้านและชุมชนที่อยู่อาศัย	80	148	138	12	4	3.75	0.86	มาก
7. สมาชิกในครอบครัวมีการปรึกษารื้อกันกับเพื่อนบ้านอยู่เสมอ	84	131	153	14	0	3.75	0.84	มาก
8. สมาชิกในครอบครัวได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม	80	138	152	12	0	3.75	0.82	มาก
9. เมื่อเกิดปัญหาความไม่สบายใจ สมาชิกในครอบครัวมีการนำหลักศาสนามาใช้ประกอบการคิดและแก้ปัญหา	81	144	134	21	2	3.74	0.87	มาก
10. สมาชิกในครอบครัวมีการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาอย่างต่อเนื่อง	79	135	153	15	0	3.73	0.83	มาก
11. สมาชิกในครอบครัวมีงานทำอย่างมั่นคง พึ่งพาตนเองได้	90	116	158	18	0	3.73	0.88	มาก
12. สมาชิกในครอบครัวมีเวลาให้กัน และมีการปรึกษารื้อปัญหาด้วยกันเสมอ	83	125	159	15	0	3.72	0.85	มาก
13. สมาชิกในครอบครัวมีความสุขภาพแข็งแรงทุกคน (ไม่เจ็บกระเสาะกระแสะ)	83	175	71	38	15	3.71	1.04	มาก
14. การที่สมาชิกในครอบครัวไม่ติดสิ่งเสพติด เช่น สุรา บุหรี่ ยาบ้า ฯลฯ	106	141	69	44	22	3.69	1.16	มาก

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

(n=382)

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					\bar{x}	S.D.	ระดับ สุข
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
15. สภาพแวดล้อมในชุมชนน่าอยู่ ไม่มี มลพิษ ไร้โรคระบาด และปัญหาสังคม	75 19.6	131 34.3	156 40.8	20 5.2	0 0	3.68	0.85	มาก
16. ชุมชน หมู่บ้าน มีความสามัคคี เข้มแข็ง	78 20.4	117 30.6	169 44.2	17 4.5	1 0.3	3.66	0.86	มาก
17. สมาชิกในครอบครัวได้ออกกำลังกาย สม่ำเสมออย่างน้อย 30 นาทีต่อวัน	70 18.3	171 44.8	77 20.2	42 11.0	22 5.8	3.59	1.09	มาก
18. ชุมชน หมู่บ้านมีการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้อย่างทั่วถึง	74 19.4	105 27.5	173 45.3	24 6.3	6 1.6	3.57	0.93	มาก
เฉลี่ยรวม						3.73	0.70	มาก

ส่วนที่ 5 การเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลาง ตอนบน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพหลัก การถือครองในที่อยู่อาศัย และรายได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผลการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและหญิงมีความอยู่ดีมีสุขไม่แตกต่างกัน โดยมีความอยู่ดีมีสุขในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 และ 3.73 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{x}	S.D.	t
ชาย	209	3.72	0.677	-0.56
หญิง	173	3.73	0.178	

ผลการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบนจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า แต่ละช่วงอายุมีความอยู่ดีมีสุขไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.20 โดยทุกช่วงอายุมีความอยู่ดีมีสุขอยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามช่วงอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	1.21	4	0.302	0.623
ภายในกลุ่ม	182.88	377	0.485	
รวม	184.09	381		

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามช่วงอายุ

อายุ	N	\bar{X}	S.D.	ระดับความอยู่ดีมีสุข
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	40	3.61	0.77	มาก
21 – 30 ปี	129	3.69	0.71	มาก
31 – 40 ปี	131	3.76	0.65	มาก
41 – 50 ปี	67	3.80	0.69	มาก
ตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป	15	3.75	0.67	มาก

ผลการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.22 แสดงว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความอยู่ดีมีสุขแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ดังนั้นเพื่อหาความแตกต่างระหว่างคู่จึงวิเคราะห์รายคู่โดยวิธี LSD พบว่า มีจำนวน 6 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.23

คู่ที่ 1 กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มประถมศึกษา

คู่ที่ 2 กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มมัธยมศึกษา

คู่ที่ 3 กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มปริญญาตรี

คู่ที่ 4 กลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญญา กับกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญญา มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มประถมศึกษา

คู่ที่ 5 กลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาต์กับกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาต์มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มมัธยมศึกษา

คู่ที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาต์กับกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับปริญาตรี โดยกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาต์มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มปริญาตรี

ตารางที่ 4.22 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	6.170	5	1.234	2.608*
ภายในกลุ่ม	177.920	376	0.473	
รวม	184.090	381		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ไม่ได้รับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญาต์/ปวส.	ปริญาตรีหรือเทียบเท่า	สูงกว่าปริญาตรี
	$\bar{X} = 4.10$	$\bar{X} = 3.56$	$\bar{X} = 3.65$	$\bar{X} = 4.04$	$\bar{X} = 3.71$	$\bar{X} = 3.88$
ไม่ได้รับการศึกษา	-	0.540*	0.453*	0.064	0.390*	0.223
ประถมศึกษา	-	-	-0.873	-0.476*	-0.150	0.319
มัธยมศึกษา	-	-	-	-0.389*	-0.063	-0.232
อนุปริญาต์/ปวส.	-	-	-	-	0.326*	0.157
ปริญาตรีหรือเทียบเท่า	-	-	-	-	-	-0.168
สูงกว่าปริญาตรี	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามอาชีพหลัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.24 แสดงว่าอาชีพที่ต่างกันมีความอยู่ดีมีสุขแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ดังนั้นเพื่อหาความแตกต่างระหว่างคู่จึงวิเคราะห์รายคู่โดยวิธี LSD พบว่า มีจำนวน 10 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.25

คู่มือที่ 1 กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมกับกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป พบว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

คู่มือที่ 2 กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมกับกลุ่มอาชีพค้าขาย พบว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

คู่มือที่ 3 กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมกับกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน พบว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

คู่มือที่ 4 กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป พบว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

คู่มือที่ 5 กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับกลุ่มอาชีพค้าขาย พบว่า กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

คู่มือที่ 6 กลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจกับกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน พบว่ากลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

คู่มือที่ 7 กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป พบว่า กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป

คู่มือที่ 8 กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับกลุ่มอาชีพค้าขาย พบว่า กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย

คู่มือที่ 9 กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวกับกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน พบว่า กลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัวมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

คู่มือที่ 10 กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา กับกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน พบว่า กลุ่มนักเรียน/นักศึกษามีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามอาชีพหลัก

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	14.218	7	2.031	4.463*
ภายในกลุ่ม	169.763	373	0.455	
รวม	183.981	380		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงาน บริษัทเอกชน	นักเรียน/ นักศึกษา
	$\bar{X} = 3.94$	$\bar{X} = 3.48$	$\bar{X} = 3.60$	$\bar{X} = 4.23$	$\bar{X} = 3.88$	$\bar{X} = 3.64$	$\bar{X} = 3.79$
เกษตรกร	-	0.460**	0.344*	-0.288	0.061	0.402*	0.151
รับจ้างทั่วไป	-	-	-0.116	0.749*	-0.399*	-0.585	-0.309
ค้าขาย	-	-	-	-0.633*	-0.283*	0.058	-0.192
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	-	-	-	-	0.349	0.691*	0.440
ธุรกิจส่วนตัว	-	-	-	-	-	0.341*	0.090
พนักงาน บริษัทเอกชน	-	-	-	-	-	-	-0.250*
นักเรียน/ นักศึกษา	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามการถือครองในที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.26 แสดงว่าลักษณะการถือครองในที่อยู่อาศัยที่ต่างกันมีความอยู่ดีมีสุขแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ดังนั้นเพื่อหาความแตกต่างระหว่างคู่จึงวิเคราะห์รายคู่โดยวิธี LSD พบว่า มีจำนวน 3 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.27

คู่ที่ 1 กลุ่มที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองกับกลุ่มที่เช่าที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มที่เช่าที่อยู่อาศัย

คู่ที่ 2 กลุ่มที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองกับกลุ่มที่เป็นผู้อาศัย พบว่า กลุ่มที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มที่เป็นผู้อาศัย

คู่ที่ 3 กลุ่มที่เป็นผู้อาศัยกับกลุ่มที่เช่าที่อยู่อาศัย พบว่า กลุ่มที่เป็นผู้อาศัยมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มที่เช่าที่อยู่อาศัย

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามการถือครองในที่อยู่อาศัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	21.284	2	10.642	24.774*
ภายในกลุ่ม	162.806	379	0.430	
รวม	184.090	381		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 แสดงผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามการถือครองในที่อยู่อาศัย

ลักษณะการถือครอง ที่อยู่อาศัย	เป็นของตนเอง $\bar{X} = 3.93$	เช่า $\bar{X} = 3.36$	ผู้อาศัย $\bar{X} = 3.60$
เป็นของตนเอง	-	0.570*	0.326*
เช่า	-	-	-0.244*
ผู้อาศัย	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามกลุ่มรายได้ พบว่า กลุ่มรายได้ที่ต่างกัน มีความอยู่ดีมีสุขไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามกลุ่มรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	M.S.	F
ระหว่างกลุ่ม	0.293	3	0.098	0.273
ภายในกลุ่ม	73.094	204	0.358	
รวม	73.387	207		

ส่วนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ในด้านปัญหา อุปสรรคที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าเรื่องน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนเป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ร้อยละ 46.9 รองลงมา คือ การลักขโมย ร้อยละ 15.6 การทำงานจนไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 12.5 การทะเลาะวิวาทของคนในชุมชน ร้อยละ 9.4 ส่วนน้อยที่สุด คือ มลพิษทางน้ำ มียาเสพติด คนในชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ร้อยละ 3.1 รายละเอียดดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงปัญหา อุปสรรคที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

	(n=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. น้ำท่วมในช่วงฤดูฝน	15	46.9
2. สภาพแวดล้อมไม่ดี	2	6.3
3. การทะเลาะวิวาทของคนในชุมชน	3	9.4
4. มลพิษทางน้ำ	1	3.1
5. การลักขโมย	5	15.6
6. การทำงานจนไม่มีเวลาว่าง	4	12.5
7. มียาเสพติด	1	3.1
8. คนในชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	1	3.1

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างภาวะความอยู่ดีมีสุขนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่า การสร้างความรักใคร่สามัคคีปรองดองมีน้ำใจมากที่สุด ร้อยละ 28.6 รองลงมา คือ การจัดให้มีสายตรวจชุมชน ลดปัญหา น้ำท่วม ร้อยละ 21.4 การกินดีมีสุข ปลูกฝังการมีส่วนร่วม ร้อยละ 10.7 และน้อยที่สุด คือ ปลูกจิตสำนึกในการใช้ชีวิต ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดี ร้อยละ 3.6 รายละเอียดดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างภาวะความอยู่ดีมีสุขในพื้นที่ภาคกลางตอนบน

	(n=28)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. กินดีมีสุข	3	10.7
2. ปลูกจิตสำนึกในการใช้ชีวิต	1	3.6
3. ปลูกฝังการมีส่วนร่วม	3	10.7

	จำนวน	ร้อยละ
4. มีสายตรวจชุมชน	6	21.4
5. รักใคร่สามัคคีปรองดองมีน้ำใจ	8	28.6
6. ลดปัญหาน้ำท่วม	6	21.4
7. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดี	1	3.6

วิจารณ์ผล

ในการศึกษาความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบนของประเทศไทย โดยทำการศึกษาในพื้นที่เป้าหมาย 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี และลพบุรี สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี เนื่องจากกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาส่วนมากมีอาชีพเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย พอมีพอกิน มีความผูกพัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เร่งรีบ ไม่แข่งขัน จึงทำให้กลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ส่วนกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาที่มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มประถมศึกษา กลุ่มมัธยมศึกษา ปริญญาตรี เนื่องจากกลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาอาจมีการเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับการดำรงชีวิตของตนเองได้มากกว่ากลุ่มอื่น ๆ จึงทำให้กลุ่มที่ได้รับการศึกษาระดับอนุปริญาที่มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขสูงกว่ากลุ่มประถมศึกษา กลุ่มมัธยมศึกษา ปริญญาตรี สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการยกระดับความอยู่ดีมีสุขของคนไทย เพราะการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างศักยภาพของคนให้มีทักษะความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2546)

จากการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามอาชีพหลัก พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่ไม่ต้องแข่งขันกันและไม่เร่งรีบเหมือนกับกลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน นอกจากนี้ อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่อยู่ในชุมชนที่เป็นชนบท ซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ มีความสงบเรียบง่าย พอมีพอกินตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จึงทำให้อาชีพเกษตรมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ ส่วนกลุ่มอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีค่าเฉลี่ยความ

อยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีความมั่นคงในชีวิตจึงทำให้มีค่าเฉลี่ยของความอยู่ดีมีสุขมากกว่า ส่วนกลุ่มอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาจเนื่องมาจากอาชีพธุรกิจส่วนตัวเป็นงานอิสระ ไม่เร่งรีบ ไม่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเวลาในการทำงาน จึงทำให้มีค่าเฉลี่ยของความอยู่ดีมีสุขมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า หากประชาชนทุกคนมีงานทำ มีความมั่นคง ปลอดภัยในการทำงาน มีรายได้อย่างต่อเนื่องก็จะส่งผลให้สามารถดูแลความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัวให้อยู่ดีมีสุขได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546)

จากการเปรียบเทียบความอยู่ดีมีสุขของประชาชนในพื้นที่ภาคกลางตอนบน จำแนกตามการถือครองในที่อยู่อาศัย พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยกลุ่มที่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มที่เช่าที่อยู่อาศัย กลุ่มที่เป็นผู้อาศัย และกลุ่มที่เป็นผู้อาศัยมีค่าเฉลี่ยความอยู่ดีมีสุขมากกว่ากลุ่มที่เช่าที่อยู่อาศัย ทั้งนี้เนื่องจากคนมีที่อยู่อาศัยมีความมั่นคง มีความปลอดภัยในชีวิตครอบครัวและสามารถใช้ชีวิตส่วนตัวในอาคารหรือสิ่งก่อสร้าง ที่มีความมั่นคง และปลอดภัยจากการไล่อื้อ ไล่ออก หรือการเวนคืนที่ไม่เหมาะสม ส่งผลให้มีความอยู่ดีมีสุขและมีความมั่นคงในชีวิต สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า การเข้าถึงปัจจัยที่สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของบุคคล ได้แก่ อาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย อันเป็นเงื่อนไขสำคัญในการมีความมั่นคงของชีวิต (คณะทำงานสุขภาพคนไทย, 2554)